

[Carl Petersen.]

faring har jeg i hvert fald gjort, og jeg tror nok, man kunne have hævdet det noget stærkere.

Dernæst siger den højtærede landbrugsminister, at han synes, der var noget af en forfusknig. Han tænker formentlig på § 1, stk. 2. Det kan godt se sådan ud, men det er til at ændre, hvis man mener, det er forkert og kommer til at virke forkert. Mit partis begrundelse herfor er selvfølgelig den, at de, der begynder under en højkonjunktur, men ikke kan udnytte højkonjunktoren, fordi de er nybegyndere, ikke må rammes af den høje rente, for så kan det komme til at virke modsat. Man kan have forskellige opfattelser, men dette er mit partis begrundelse.

Jeg er villig til at forhandle om spørgsmålet, når blot vi kan nå et resultat.

Aage Fogh: Det ærede medlem hr. Carl Petersen fandt ikke anledning til at takke de andre ordførere. Jeg vil gerne benytte lejligheden til at takke ham, fordi han har fremsat forslaget. Jeg er ganske overordentlig glad for, at vi har fået det til behandling her, og jeg takker det ærede medlem, fordi det er blevet fremsat, og håber på, at vi under behandlingen i udvalget når frem til noget af betydning; kan vi det, skal jeg tage endelig stilling ved anden behandling.

Det ærede medlem hr. Niels Kr. Nielsen er jeg enig med i hans håb om, at vi får grundskyldskommissionens betænkning omsat i praktisk lovgivning, men jeg er ikke enig med ham, hvis han har den opfattelse, at når det er sket, er alle problemer med hensyn til landbrugets økonomiske besværligheder afhjulpet. Jeg tror, at også efter den dag, da man har gennemført fuld grundskyld, vil der være konjunktursvingninger af så udpræget en karakter, at selv de landmænd, der ellers kunne være kapitalstærke, vil komme ud i voldsomme vanskeligheder, og det er dem, jeg vil være med til at hjælpe ved at gennemføre den konjunkturbestemte rente.

Jeg vil gøre opmærksom på, at når man tager hele årrækken, hvorigennem Landøkonomisk Driftsbureau har udsendt beretning, nemlig fra 1916 til dato, så viser det sig, at landbruget, når man tager alle årene under eet, har haft en forrentningsprocent på 5,5 af den investerede kapital, og det er jo ganske pænt, men den har svinget fra 17,9 i den bedste tid til ÷ 0,4, da

det var dårligst, og det er disse fantastiske svingninger; de kapitalfattige ikke kan tage. Derfor håber jeg, vi kan nå til et resultat i det udvalg, der bliver nedsat.

Oluf Pedersen: Landbokommissionen i 1916 afgav en betænkning — det drejede sig om majoratsloven —, hvori man foreslog, at når den jord, som var kommet i statens eje, var afgivet i forbindelse med lensloven — og det var jo det, der var sket —, så skulle der i stedet for en kontant købesum betales en årlig afgift, og denne årlige afgift skulle svares på grundlag af en periodisk vurdering. Denne tanke, som man formede i 1916, tror jeg er god, og den tror jeg man skal holde fast ved, og det er vel ikke nogen overraskelse, når jeg tilføjer, at det også er et spørgsmål, man arbejder med i grundskyldskommissionen.

Når man ser på det foreliggende lovforslag, så forekommer det mig, at der er en fejl i § 1, stk. 1, hvor der står, at renter af de i brugene indestående statsmidler, herunder jordrente, betales efter reglerne o. s. v. Der mener jeg at man bør tage jordrenten ud, for jordrente bør betales efter den periodiske vurdering og ikke svares som konjunkturbestemt rente. Om man så, hvor det drejer sig om byggeri med statslån, vil gøre afgiften af bygningerne konjunkturbestemt, er noget andet, men jeg vil henstille, at jordrenten svares i henhold til den periodiske vurdering.

(Kort bemærkning).

Ordføreren for forslagsstillerne (Carl Petersen): Der er ikke megen forskel mellem det ærede medlem hr. Oluf Pedersen og mig, for det er jo en kendsgerning — og det kan vi, der har haft jordrentebrug og har høstet erfaringer gennem 30 år, vel bedst bevidne —, at de periodiske vurderinger har ligget så langt fra hinanden, at konjunkturerne har svinget både een og to gange indenfor en periode. Derfor er det lige så vigtigt at have konjunkturbestemt rente for jordrentebrug som for andre. Det vil sige, at jordværdiansættelsen er det første kriterium for rentens fastsættelse.

(Kort bemærkning).

Oluf Pedersen: Det drejer sig om en form, hvorunder der svares fuld grundskyld, og når der skal svares fuld grundskyld, skal